

Koronapandemien

Pressekonferanse – 2. september 2021

Camilla Stoltenberg
Direktør

Status: Hvem legges inn i sykehus nå?

Om barn, covid-19 og vaksinasjon

Anbefaling om vaksinasjon i alderen 12-15 år

Hvem legges inn på sykehus nå?

- Pasientene er nå i snitt yngre enn tidligere i pandemien: i uke 31-34 var medianalderen blant nye pasienter 46 år, mot 57 år i perioden frem til uke 29, 2021
- De fleste er ikke-vaksinerte: Av de 167 nye pasientene siste fire uker som vi kjenner vaksinasjonsstatusen til var 66 % ikke-vaksinerte, 15 % delvaksinerte og 20 % fullvaksinerte
- De innlagte som *er* fullvaksinerte er i snitt eldre (medianalder 75 år) og rundt 2/3 har siste uker tilhørt en risikogruppe for alvorlig forløp
- Det er ni nye innleggelser i aldersgruppen 0-17 år i uke 31-34 (5 % av totalt antall innlagte i perioden)
- Om lag 35 % av alle innlagte i uke 34 med kjent fødeland (93 %) er født utenfor Norge

Barn, covid-19 og vaksinasjon

Hva er problemstillingen?

- Vi er nå i en situasjon der et voksende flertall av befolkningen er i ferd med å bli fullvaksinert
- Fordi vi fremdeles har god tilgang på vaksiner er det nå et spørsmål om barn i alderen 12-15 år skal vaksineres, og om de skal vaksineres med én eller to doser
- For barn under 12 år finnes det ennå ingen godkjent vaksine

- Det sentrale spørsmålet er om nytten oppveier ulempene
- Nyttten av vaksinasjon avhenger av
 - a) i hvor stor grad vaksinasjon reduserer risiko for covid-19-sykdom i aldersgruppen
 - b) i hvor stor grad vaksinasjon gir lavere smittespredning og sykdom i befolkningen
- Ulempen ved vaksinasjon er risikoen for bivirkninger

Få barn blir alvorlig syke av covid-19

- Barn og ungdom får oftest svært milde symptomer på covid-19, og 20-30 % får ingen symptomer i det hele tatt
- I Norge har så langt omtrent 140 barn med covid-19 vært innlagt på sykehus; rundt 0,4 % av de som får påvist covid-19-infeksjon i alderen 0–17 år har blitt innlagt
- I snitt ligger de på sykehus (liggetid) i 2 døgn, noe som tyder på at de fleste fort blir skrevet ut igjen
- Selv for de som har det mest alvorlige sykdomsbildet, betennelsestilstanden MIS-C* (som kan oppstå 2–6 uker etter en infeksjon), er det god behandling og god prognose

* Multiorgan inflammatorisk syndrom assosiert med covid-19

Dødsfall er svært sjeldne

- Dødsfall hos barn som skyldes covid-19-sykdom er også svært sjeldne
- I England har man gått gjennom alle dødsfall blant barn og ungdom i de første 12 månedene av pandemien
 - 25 dødsfall var forårsaket av covid-19
 - Hos 76 % av disse var det alvorlig underliggende og livsbegrensende sykdom
 - Det er anslått 2 dødsfall per million barn og unge i alderen 0–17 år
- I Norge har det så langt vært to dødsfall i aldersgruppen 0–19 år

Hva vet vi om senfølger blant barn?

- Senfølger etter covid-19 (som noen kaller «long covid») er fremdeles ikke godt definert blant forskere og helsepersonell
- Basert på den kunnskapen vi har i dag vurderer vi at risikoen for senskader/senfølger hos barn og unge ikke er særlig stor
- I de studiene som er gjort med god kvalitet (mange deltagere og kontrollgruppe), ser vi at det ikke er mange i aldersgruppen 12-15 år som har plager etter covid-19
- For de som har plager, ser de ut til å gå over i løpet av 4-12 uker, og det er en gradvis bedring i symptomene
- Det betyr ikke at ikke noen barn eller ungdom kan få langvarige symptomer etter infeksjon, men det ser ikke ut til at dette er vanlig

Hva vet vi om alvorlige vaksinebivirkninger?

- Vi har nå god kunnskap om vanlige bivirkninger etter vaksinasjon med mRNA-vaksinene, men sjeldne og sene bivirkninger kan ennå ikke utelukkes
- Betennelse i hjertemuskelen eller hjerteposen (myo- og perikarditt) kan i sjeldne tilfeller oppstå etter vaksinasjon med mRNA-vaksine
- Tilfellene av hjertemuskelbetennelse er rapportert hyppigst hos yngre menn og ungdommer
- Tilstanden er forbigående slik at de fleste blir friske innen én måned
- Norske hjerteleger har bidratt til å vurdere tilstanden, og vurdert at covid-19-sykdom gir høyere risiko for alvorlig hjertepåvirkning enn vaksinen, og at denne bivirkningen ikke bør hindre ungdom i å få tilbud om vaksine

Forventet effekt på pandemien

- Vi bruker matematisk modellering for å beregne effekten av vaksinasjon på den videre utviklingen av pandemien; modellene er scenarier med stor usikkerhet
- I scenariene vil vaksinasjon av ungdommer 12-15 år kunne redusere smitten i hele befolkningen betydelig og gi en betydelig reduksjon i antallet av innleggelser og dødsfall ved en høstbølge
- Dette skyldes at vi forventer at mange barn og unge vil bli smittet fremover, og at denne aldersgruppen har mange sosiale kontakter
- I alle scenariene er det få alvorlige infeksjoner og sykehusinnleggelser hos 12-15-åringer
- Vaksinasjon av denne aldersgruppen vil kunne gi en merkbar nedgang i antallet av innleggelser for MIS-C blant barn
- Disse resultatene hviler på antakelser om vaksinasjon med *to* doser i gruppen 12-15 år (andre dose i uke 46), og at samfunnet gjenåpnes helt i slutten av september

Anbefaling om vaksinasjon i aldersgruppen 12-15 år

Barn i alderen 12-15 år tilbys vaksine

- FHI har anbefalt å tilby koronavaksinasjon til barn i alderen 12-15 år
- Det gjelder årskullene 2006, 2007 og 2008, og de som har fylt 12 år i årskull 2009
- Vi anbefaler at Comirnaty (BioNTech/Pfizer-vaksinen) benyttes fordi det er mer erfaring med bruk av denne vaksinen i aldersgruppen 12-15 år

- Vaksinasjonen består i første omgang av én dose
- Det vil bli gjort en vurdering om barn skal tilbys en andre dose; det vil i så fall være aktuelt med et lengre intervall mellom dosene

Hvorfor kun én dose foreløpig?

- Ved én dose vil aldersgruppen 12-15 år både redusere risiko for alvorlig covid-19-sykdom *og* for bivirkningen hjertemuskelbetennelse, som først og fremst ses etter andre dose
- Ungdom i alderen 12-15 år har generelt svært god respons på vaksiner; beskyttelsen etter én dose kan vare lengre enn hos voksne
- 12-15 år er blant aldersgruppene som generelt har lavest risiko for å bli innlagt på sykehus ved infeksjonssykdommer

Hvorfor forlenget intervall?

- Hvis det skal tilbys en andre dose anbefales et langt intervall på minst 8-12 uker
- Det er for å
 - 1) øke vaksineeffekten,
 - 2) redusere risikoen for bivirkninger, og
 - 3) kunne vurdere kunnskapsgrunnlaget bedre før vaksinerings med andre dose

Hva gjør andre land?

- Andre land som har innført vaksinasjon av 12-15-åringer har gjort dette med ulike begrunnelse
- Flere av disse har hatt en annen situasjon gjennom pandemien og dårligere kontroll over situasjonen enn vi har hatt i Norge
- Noen har slitt med for lav vaksinasjonsdekning blant voksne og langsom fremgang i vaksinasjonsprogrammet

- Danmark, Island og Finland har bestemt seg for allmenn vaksinasjon av 12-15-åringer med begrunnelse å øke befolkningsimmuniteten
- I Storbritannia er det for friske 12-15-åringer valgt å avvete en beslutning inntil det foreligger mer kunnskap rundt nytte og risiko for denne aldersgruppen

Koronapandemien

Pressekonferanse, 2. september 2021

